

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการติดตามการดำเนินงานการจัดหลักสูตรวิทยาลัยชุมชนระดับ
อนุปริญญา พุทธศักราช 2545 ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research)
โดยการศึกษาเฉพาะกรณี โดยมีรายละเอียดวิธีดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนต่อไปนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่วิทยาลัยชุมชน ที่มีการจัดหลักสูตรวิทยาลัยชุมชน
ระดับอนุปริญญา พุทธศักราช 2545 จำนวน 10 แห่ง โดยผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย

1. คณะกรรมการบริหารวิทยาลัยชุมชน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนักงานวิทยาลัย
ชุมชนจังหวัด หรือ ผู้ได้รับมอบหมาย จำนวน 18 คน
2. คณะกรรมการบริหารโปรแกรมวิชาอนุปริญญา ในโปรแกรมทั้งหมดที่เปิดสอนใน
ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2545 ประกอบด้วย ประธานบริหารโปรแกรมวิชา
และ ประธานโปรแกรมวิชา จำนวน 48 คน
รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น จำนวน 66 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi – structured
Interview) และแบบศึกษาเอกสาร ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเองโดยศึกษาจากแนวคิดหลักการ
ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีรายละเอียดดังนี้

ฉบับที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง สำหรับคณะกรรมการบริหารวิทยาลัยชุมชน
แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์
- ตอนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการดำเนินงาน และปัญหาการดำเนินงาน
การจัดหลักสูตรวิทยาลัยชุมชนระดับอนุปริญญาของวิทยาลัยชุมชน

ฉบับที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง สำหรับคณะกรรมการบริหารโปรแกรมวิชา
อนุปริญญา แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการดำเนินงาน และปัญหาการดำเนินงาน
การจัดหลักสูตรวิทยาลัยชุมชนระดับอนุปริญญาของวิทยาลัยชุมชน

ฉบับที่ 3 เป็นแบบศึกษาเอกสาร เอกสารที่ใช้ศึกษาได้แก่ เอกสารการดำเนินงานของ
วิทยาลัยชุมชน เอกสารประกอบหลักสูตรวิทยาลัยชุมชนระดับอนุปริญญา พุทธศักราช 2545
แผนปฏิบัติการประจำปี คำสั่งและระเบียบกระทรวงศึกษาธิการสำหรับวิทยาลัยชุมชน กำหนด
การสอนแผนการสอน เอกสารการวัดและประเมินผล และหลักฐานการส่งครูเข้ารับการอบรม

การสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองโดยดำเนินการ ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี หลักการ แนวคิด และข้อค้นพบจากการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ
การนำหลักสูตรไปใช้ การจัดหลักสูตรอนุปริญญา โดยเน้นถึงสภาพและปัญหาในการจัด
หลักสูตร เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสัมภาษณ์
2. สัมภาษณ์ข้อมูลเพิ่มเติมจากวิทยาลัยชุมชนจังหวัด และคณะทำงานในสำนักงาน
ส่งเสริมวิทยาลัยชุมชน เกี่ยวกับการจัดหลักสูตรวิทยาลัยชุมชนระดับอนุปริญญา
3. จัดทำตารางโครงสร้างเครื่องมือให้ครอบคลุมเนื้อหา
4. นำตารางสร้างเครื่องมือวิจัย และขอบเขตของการวิจัยให้อาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบ
ขอคำแนะนำหรือปรับปรุงแก้ไข
5. สร้างเครื่องมือฉบับร่างทั้ง 3 ฉบับ นำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบพิจารณา เพื่อ
ปรับปรุงแก้ไข
6. นำเครื่องมือวิจัยไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความสมบูรณ์และความตรงของเนื้อหา
และภาษาที่ใช้
7. นำเครื่องมือวิจัยมาปรับปรุงแก้ไข แล้วขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์เพื่อให้แบบสัมภาษณ์ และแบบศึกษาเอกสารมีความสมบูรณ์ครบถ้วน
8. จัดทำเครื่องมือวิจัยฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึง สำนักงานวิทยาลัยชุมชนจังหวัดทั้ง 10 แห่ง เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยประสานงานกับวิทยาลัยชุมชนจังหวัดที่เป็นประชากรด้วยตนเอง โดยแจ้งให้ผู้อำนวยการสำนักงานวิทยาลัยชุมชนจังหวัดทั้ง 10 แห่งทราบ เพื่อบันทึกหมายวันเวลาที่ทำการสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูล
3. ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลในการวิจัย โดยมีสำนักงานวิทยาลัยชุมชนจังหวัดอุทัยธานี เป็นจังหวัดแรกในเดือนกุมภาพันธ์ ปีการศึกษา 2545 และเดินทางไปเก็บข้อมูลที่จังหวัดสระแก้ว บุรีรัมย์ หนองบัวลำภู มุกดาหาร แม่ฮ่องสอน ตาก พิจิตร ระนอง และจังหวัดนครราชสีมา ในเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนมีนาคมตามลำดับ รวมเวลาที่เก็บข้อมูลวิทยาลัยชุมชนทั้ง 10 จังหวัด ประมาณ 8 สัปดาห์
4. ผู้วิจัยเก็บข้อมูลอย่างไม่เป็นทางการทางโทรศัพท์ เพื่อสร้างความคุ้นเคย และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันกับผู้ให้ข้อมูล และชี้แจง จุดประสงค์ทางการวิจัย
5. ผู้วิจัยเก็บข้อมูลอย่างเป็นทางการในแต่ละวิทยาลัยชุมชนจังหวัด ใช้เวลาเก็บข้อมูลจังหวัดละประมาณ 1 - 3 วัน โดยขออนุญาตผู้อำนวยการสำนักงานวิทยาลัยชุมชนจังหวัด เพื่อขอเอกสารและสถิติต่างๆ จากบันทึกรายงานของวิทยาลัยชุมชนมาถ่ายเอกสารเพื่อนำมาศึกษา และ บันทึกหมายวันเวลาที่สัมภาษณ์ผู้บริหารสำนักงานวิทยาลัยชุมชนจังหวัด เลขานุการ คณะกรรมการบริหาร คณะกรรมการบริหารโปรแกรมวิชาอนุปริญา และเลขานุการ คณะกรรมการบริหารโปรแกรมวิชาอนุปริญา
6. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการสัมภาษณ์ ผู้บริหารสำนักงานวิทยาลัยชุมชนจังหวัด เลขานุการคณะกรรมการบริหาร คณะกรรมการบริหารโปรแกรมวิชาอนุปริญา และเลขานุการ คณะกรรมการบริหารโปรแกรมวิชาอนุปริญา โดยใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้วิจัยใช้ข้อคำถามอื่นๆ ที่จะช่วยให้ได้ข้อมูลที่ละเอียดและชัดเจนยิ่งขึ้น
7. ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร และการสัมภาษณ์ของแต่ละวิทยาลัยชุมชนจังหวัดมาวิเคราะห์ โดยยึดวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดในการวิจัยเป็นหลัก ต่อจากนั้นผู้วิจัยนำผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลของแต่ละวิทยาลัยชุมชนจังหวัดมาสังเคราะห์ให้ได้ภาพรวม เกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการจัดหลักสูตรวิทยาลัยชุมชนระดับอนุปริญา ในวิทยาลัยชุมชน จังหวัดทั้ง 10 แห่ง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์โดยมีหน่วยการวิเคราะห์เป็นวิทยาลัยชุมชนจังหวัด และวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดหลักสูตรวิทยาลัยชุมชนระดับอนุปริญญา ในแต่ละวิทยาลัยชุมชนจังหวัดก่อน แล้วจึงวิเคราะห์ภาพรวมทั้ง 10 แห่ง โดยมีวิธีวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้ข้อมูลแต่ละวิทยาลัยชุมชนจังหวัด และข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของแต่ละวิทยาลัยชุมชนจังหวัดทั้ง 10 แห่ง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์เป็นความเรียง
2. ข้อมูลเกี่ยวกับ สภาพและปัญหาในการจัดหลักสูตรวิทยาลัยชุมชนระดับอนุปริญญาของวิทยาลัยชุมชนจังหวัดทั้ง 10 แห่ง ที่ศึกษานั้น แยกวิเคราะห์แต่ละแห่ง ตามกรอบแนวคิดการวิจัย วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีวิเคราะห์เนื้อหาแล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์เป็นความเรียง
3. ข้อมูลเกี่ยวกับ สภาพและปัญหาในการจัดหลักสูตรวิทยาลัยชุมชนระดับอนุปริญญาของวิทยาลัยชุมชนจังหวัดทั้ง 10 แห่ง ในภาพรวมตามกรอบแนวคิดการวิจัย วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบคำบรรยาย